

سرشناسه: اراکی، محسن، ۱۳۳۴-

Araki, Mohsen

عنوان و نام پدیدآور: فقه نظام سیاسی اسلام / محسن اراکی؛ ویراستار احسان جوادی.

وضعیت ویراست: ویراست ۲.

مشخصات نشر: قم: اندیشه ناب ماندگار، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ج.

شابک: ج ۱: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۳۰۷۶-۴؛ ج ۲: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۸-۲

شابک: ج ۳: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۵۸-۲-۷؛ ج ۴: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۵۸-۱-۰

شابک: ج ۵: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۵۸-۳-۴؛ ج ۶: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۵۸-۵-۸

شابک: ج ۷: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۵۸-۵-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: بالای عنوان: متن درس خارج.

مندرجات: ج ۱. جهان بینی سیاسی - ج ۲. فلسفه

سیاسی - ج ۳. تأسیس حکومت اسلامی - ج ۴. ارکان

حکومت اسلامی (رکن نخستین: رهبری) - ج ۵. نظام

سیاسی اسلام - ج ۶. ولایت فقیه

موضوع: اسلام و سیاست

موضوع: Islam and politics

رده بندی کنگره: BP۲۳۱

رده بندی دیوبی: ۲۹۷/۴۸۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۹۴۶۰۱

متن درس خارج فقه نظام سیاسی

عنوان اصلی:	فقه نظام سیاسی - جلد دوم
نویسنده:	محسن اراکی
چاپ:	اول / زمستان ۱۳۹۹
قیمت:	۸۰۰۰۰۰ ریال
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
ویراستار:	احسان جوادی
صفحه آرا:	محمد علی زحمت کش
ناشر:	اندیشه ناب ماندگار

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	بخش اول: چیستی قدرت سیاسی
۲۳	قدرت سیاسی بالذات و بالعرض
۲۳	ویژگی‌های قدرت سیاسی (حاکمیت)
۲۹	بخش دوم: چرایی قدرت سیاسی
۳۲	مبحث اول: ضرورت حکومت و قدرت سیاسی
۳۴	ادله ضرورت و لزوم وجود حکومت در جامعه انسانی
۳۴	نوع اول: دلیل عقلی
۳۹	نوع دوم: دلیل عقلایی
۴۲	نوع سوم: دلیل شرعی از کتاب
۵۲	نوع چهارم: دلیل شرعی از سنت
۵۲	۱. ضرورت تکوینی طبیعی
۵۲	۲. ضرورت تکوینی اجتماعی
۵۲	۳. ضرورت تشریحی
۷۵	مبحث دوم: منشأ قدرت سیاسی
۷۷	منشأ مشروعیت قدرت سیاسی
۷۸	مفهوم مشروعیت یا حقانیت
۷۸	مطلب اول: ضرورت مشروعیت

- مطلب دوم: قیل الانسانی بودن مشروعیت و عدالت ۸۰
- مطلب سوم: ناتوانی عقل در ادراک معیارهای عدالت و مشروعیت ۸۵
- مطلب چهارم: ضرورت خطاناپذیر بودن منبع مشروعیت ۸۷
- منشأ مشروعیت ۸۹
- منشأ پیدایش قدرت سیاسی ۹۸
- مطلب اول: تحلیل توصیفی منشأ پیدایش قدرت سیاسی ۹۸
- مطلب دوم: تحلیل ارزشی و تکلیفی منشأ پیدایش قدرت سیاسی ۱۰۳
- راه اول: اقناع برهانی و وجدانی ۱۰۴
- راه دوم: حيله و فریب و تزویر ۱۱۳
- راه سوم: اعمال زور ۱۱۴
- ادله نفی شجوه اعمال زور در اسلام ۱۱۶
- مبحث سوم: اهداف قدرت سیاسی ۱۵۵
- اهداف حکومت از منظر اسلام ۱۵۸
- هدف اول: رشد و تربیت انسان‌ها به سوی کمال ۱۵۹
- هدف دوم: برقراری امنیت و صلح جهانی در پرتو حکومت اسلامی ۱۶۳
- هدف سوم: برقراری عدل جهانی ۱۶۵
- و جوب اقامه عدل به طور مطلق در شرع اسلام ۱۶۸
۱. دلیل عقل ۱۶۸
۲. دلیل شرع ۱۶۸
- الف: آیات ۱۶۹
- ب: روایات ۱۸۲
- هدف چهارم: آبادانی زمین و شکوفاسازی استعدادهای نهفته در جهان آفرینش ۹۸۱
- هدف پنجم: رفاه عمومی ۱۹۰

۷	فهرست مطالب
۱۹۵	بخش سوم: چگونگی اعمال قدرت سیاسی
۱۹۷	اصل اول: محبت اساس و بنیاد نفوذ و اعمال قدرت سیاسی
۲۲۰	اصل دوم: حاکمیت مطلق قانون و برتری آن بر اراده حاکمان
۲۳۲	اصل سوم: عدالت در حکمرانی
۲۳۲	مطلب اول: مفهوم عدل
۲۴۰	مطلب دوم: وظیفه اجتماعی عدل
۲۴۴	مطلب سوم: نمونه‌هایی از اجرای عدل در دوران حکومت معصومین <small>علیهم‌السلام</small>
۲۴۴	نمونه‌هایی از عدل در سیره نبوی <small>صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم</small>
۲۴۹	نمونه‌هایی از عدل در سیره علوی <small>علیه‌السلام</small>
۲۵۹	نمونه‌هایی از عدل در سیره مهدی آل محمد <small>صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم</small>
۲۶۵	اصل چهارم: مسئولیت‌های اجتماعی بر اساس ولایت عرضی و طولی
۲۹۰	اصل پنجم: اصل آزادی
۲۹۰	مطلب اول: تبیین مفهوم آزادی
۲۹۱	مطلب دوم: حدود آزادی مشروع
۳۱۵	مطلب سوم: حق آزادی
۳۱۹	مطلب چهارم: کلیات حدود آزادی در فقه اسلامی
۳۲۷	کتابنامه

مقدمه

در مبحث تعاریف که واژگان اساسی مباحث فقه نظام سیاسی را تبیین و تعریف کردیم گفتیم: واژه «فلسفه سیاسی» در سه معنا به کار رفته که معنای دوم آن در این مباحث مورد نظر است:

۱. فلسفه سیاسی به معنای حکمت عملی مربوط به سیاست مُدُن، که در این صورت همه فقه نظام سیاسی مورد بحث ما را شامل می‌شود، این معنا، معنای قدیم فلسفه سیاسی است که در منابع قدیم فلسفی، این واژه در آن به کار می‌رفته است.

۲. فلسفه سیاسی به معنای مباحث مربوط به ماهیت و مشروعیت قدرت سیاسی، یا به تعبیری دیگر مباحث مربوط به پرسش‌های کلان پیرامون قدرت سیاسی: چیستی، چرایی و چگونگی. فلسفه سیاسی در کاربری‌های جدید در این معنا به کار می‌رود.

۳. فلسفه سیاسی به معنای تجزیه و تحلیل رویدادهای سیاسی و تبیین علل و نتایج آنها؛ واژه فلسفه سیاسی در کاربری جدید آن احياناً در این معنا به کار می‌رود.

ما در اینجا واژه فلسفه سیاسی را به معنای دوم به کار می‌بریم، زیرا مباحث مربوط به فلسفه سیاسی به این معنا، پیشنهاد ضروری و مبرم مباحث فقه نظام سیاسی است.

بنابراینچه در تعریف فلسفه سیاسی به معنای دوم گفتیم به یاری خداوند بزرگ مباحث فلسفه سیاسی را در سه بخش اصلی بیان خواهیم کرد:

چیستی قدرت سیاسی؛

چرایی قدرت سیاسی؛

چگونگی قدرت سیاسی.